

Bruksela, 10 grudnia 2021 r.
(OR. en)

14943/21

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0406 (COD)

COMER 113
IA 204
CODEC 1634

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	9 grudnia 2021 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2021) 775 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie ochrony Unii i jej państw członkowskich przed stosowaniem wymuszenia ekonomicznego przez państwa trzecie

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2021) 775 final.

Załącznik: COM(2021) 775 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 8.12.2021 r.
COM(2021) 775 final

2021/0406 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie ochrony Unii i jej państw członkowskich przed stosowaniem wymuszenia
ekonomicznego przez państwa trzecie**

{SEC(2021) 418 final} - {SWD(2021) 371 final} - {SWD(2021) 372 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Celem niniejszego wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady jest zapewnienie ochrony interesów Unii i jej państw członkowskich dzięki umożliwieniu Unii reagowania na stosowanie wymuszenia ekonomicznego. Wymuszenie ekonomiczne odnosi się do sytuacji, w której państwo trzecie stara się wymusić na Unii lub jej państwie członkowskim dokonanie określonego wyboru politycznego przez zastosowanie lub groźbę zastosowaniem środków wpływających na handel lub inwestycje skierowanych przeciwko Unii lub jej państwu członkowskiemu. Reakcja Unii – lub choćby możliwość reakcji – ma przede wszystkim zniechęcić państwa trzecie do zastosowania wymuszenia ekonomicznego bądź ma je zniechęcić do dalszego stosowania wymuszenia ekonomicznego, jeżeli dane państwo już zaczęło takie wymuszenie stosować. W ostateczności Unia może przeciwdziałać środkom wymuszenia ekonomicznego. Po stwierdzeniu, że dane działanie stanowi środek wymuszenia, reakcja Unii może przybrać formę szerokiego zakresu środków, w tym – w miarę możliwości – starań o rozpoczęcie konsultacji z odnośnym państwem trzecim, co ma ułatwić wprowadzenie uzgodnionego lub zasądzonego rozwiązania, różnych środków przeciwdziałania i współpracy międzynarodowej.

Niniejszy wniosek ma za zadanie wypełnić lukę w prawodawstwie, aby zaradzić narastającemu problemowi wymuszenia ekonomicznego. Unia nie ma obecnie ram legislacyjnych umożliwiających jej przeciwdziałanie stosowaniu wymuszenia ekonomicznego. Żaden z istniejących instrumentów prawnych nie jest ukierunkowany na zwalczanie problemu wymuszenia ekonomicznego.

Jednocześnie mamy do czynienia z coraz częstszym i znacznym stosowaniem wymuszenia ekonomicznego przez państwa trzecie, co grozi naruszeniem praw i interesów Unii i państw członkowskich. Źródła wymuszenia ekonomicznego są wielorakie i budzą znaczne zastrzeżenia.

Parlament Europejski, Rada i Komisja przyjęły wspólne oświadczenie, w którym uznały, że działania państw trzecich mające na celu zmuszenie Unii lub jej państwa członkowskiego do wprowadzenia lub wycofania określonych środków polityki handlowej budzą zastrzeżenia¹. We wspólnym oświadczeniu Komisja zobowiązała się do przyjęcia najpóźniej do końca 2021 r. wniosku ustawodawczego dotyczącego instrumentu odstraszałającego od stosowania środków wymuszenia ekonomicznego i przeciwdziałającego stosowaniu takich środków. Parlament Europejski i Rada zobowiązały się rozpatrzyć ten wniosek w odpowiednim terminie.

W liście intencyjnym do przewodniczącego Parlamentu i urzędującego przewodniczącego Rady z dnia 16 września 2020 r. przewodnicząca Komisji zapowiedziała inicjatywę pod hasłem: „gospodarka służąca ludziom”. W programie prac Komisji na 2021 r. inicjatywę tę wskazano jako jedną z kluczowych inicjatyw w odnośnym okresie.

¹ Dz.U. C 49 z 12.2.2021, s. 1. Wspólne oświadczenie przyjęto w kontekście realizowanego w 2020 r. procesu legislacyjnego dotyczącego zmiany unijnego rozporządzenia dotyczącego egzekwowania, podczas którego Parlament Europejski i szereg państw członkowskich wyraziły obawy dotyczące kwestii wymuszenia ekonomicznego, a Komisja podzieliła te obawy.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Problem wymuszenia ekonomicznego uwzględniono w obecnym programie polityki handlowej Unii. Przyjęty w lutym 2021 r. komunikat dotyczący przeglądu polityki handlowej² ma na celu osiągnięcie nowego konsensusu w kwestii otwartej, zrównoważonej i asertywnej polityki handlowej w problematycznym kontekście gospodarczym i geopolitycznym. Odniesiono się w nim w szczególności do przyszłego wniosku Komisji dotyczącego instrumentu chroniącego przed wymuszaniem. W komunikacie omówiono potrzebę radzenia sobie z rosnącymi napięciami na arenie międzynarodowej oraz faktem, że handel jest coraz częściej wykorzystywany jako broń polityczna w kontekście geoeconomicznym, a jednocześnie podkreślono wzajemne powiązania między gospodarką Unii a gospodarkami państw trzecich, potrzebę globalnej współpracy i konieczność wzmocnienia odporności Unii.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Niniejszy wniosek stanowi uzupełnienie innych, bardziej strukturalnych inicjatyw służących wzmocnieniu odporności systemu gospodarczego i finansowego Unii na różne formy nacisków zewnętrznych. Celem aktualizacji unijnej strategii przemysłowej z maja 2021 r. jest wzmocnienie odporności jednolitego rynku i rozwiązanie problemu strategicznych zależności³. Strategia ta odgrywa kluczową rolę w odbudowie, w zielonej i cyfrowej transformacji oraz we wzmacnianiu odporności Unii i jest wspierana przez solidną politykę konkurencji i politykę handlową. Wiceprzewodniczący odpowiedzialny za stosunki zewnętrzne zapewni spójność z poszczególnymi obszarami działań zewnętrznych w Komisji.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą prawną wniosku dotyczącego rozporządzenia jest art. 207 ust. 2 TFUE. W art. 207 ust. 2 TFUE przewidziano przyjmowanie środków określających ramy realizacji wspólnej polityki handlowej. W art. 207 ust. 1 TFUE określono zakres wspólnej polityki handlowej i odniesiono się między innymi do handlu towarami i usługami oraz do handlowych aspektów własności intelektualnej, bezpośrednich inwestycji zagranicznych, polityki eksportowej, a także handlowych środków ochronnych. Przedmiotowa inicjatywa dotyczy środków stosowanych przez państwa trzecie przyjmujących formę środków wpływających na handel lub inwestycje skierowanych przeciwko Unii. Inicjatywa ta stanowi odpowiedź – zarówno w obszarze wspólnej polityki handlowej, jak i w innych obszarach – na stosowanie przez państwa trzecie środków wymuszenia ekonomicznego. Przy pełnym poszanowaniu Traktatów stosowanie niniejszego rozporządzenia jest spójne z ogólną polityką zewnętrzną Unii.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

W art. 5 ust. 3 TUE przewidziano, że w dziedzinach, które nie należą do wyłącznej kompetencji Unii, zastosowanie ma zasada pomocniczości. Art. 3 ust. 1 lit. e) TFUE stanowi, że Unia ma wyłączne kompetencje w dziedzinie wspólnej polityki handlowej. Art. 207 ust. 2 TFUE wchodzi w zakres kategorii wyłącznych kompetencji. Kwestia pomocniczości nie występuje zatem w zakresie, w jakim środki wymuszenia ekonomicznego państw trzecich lub reakcja Unii wchodzi w zakres wspólnej polityki handlowej.

² Komunikat Komisji z lutego 2021 r. „Przegląd polityki handlowej – otwarta, zrównoważona i asertywna polityka handlowa”, COM(2021) 66 final.

³ Komunikat Komisji „Aktualizacja nowej strategii przemysłowej z 2020 r. – tworzenie silniejszego jednolitego rynku sprzyjającego odbudowie Europy” z maja 2021 r., COM(2021) 350 final.

W każdym razie jedynie działanie na poziomie Unii zapewniłoby jednolite rozwiązanie problemu dotyczącego Unii jako całości. Państwa członkowskie pozostają odpowiedzialne za obronę swoich praw na mocy prawa międzynarodowego i są w stanie działać w tym zakresie. Obejmuje to ich prawo do przeciwdziałania stosowaniu wymuszenia ekonomicznego na skalę międzynarodową, o ile nie wprowadzają w tym celu środków, które należą do wyłącznej kompetencji Unii. Państwo członkowskie nie może jednak wprowadzić prawodawstwa krajowego dotyczącego wymuszenia ekonomicznego, które jest skierowane przeciwko Unii, a nie przeciwko temu państwu członkowskiemu. Ponadto przepisy krajowe nie byłyby w stanie zapewnić skutecznego rozwiązania w sytuacji, która dotyczy Unii jako całości lub różnych państw członkowskich. Działanie na poziomie Unii pozostaje jedynym wariantem umożliwiającym Unii realizację jej zobowiązania do określenia i prowadzenia wspólnej polityki handlowej, a państwa członkowskie nie mogą podejmować działań w tej dziedzinie.

Dla zapewnienia pełnego obrazu uważa się, że wartość dodana działania na poziomie Unii polega na osiągnięciu korzyści, których nie można osiągnąć w wystarczającym stopniu, o ile w ogóle można je osiągnąć, na poziomie państw członkowskich. Korzyści te wiążą się z odstraszaniem państw trzecich od stosowania wymuszenia ekonomicznego i z przeciwdziałaniem stosowaniu takiego wymuszenia w celu zachowania autonomii Unii i państw członkowskich w kształtowaniu polityki oraz ochrony handlu i inwestycji przed wykorzystywaniem ich jako broni politycznej.

- **Proporcjonalność**

Wniosek spełnia wymogi zasady proporcjonalności. Planowany instrument będzie stanowić kompleksowe ramy przeciwdziałania stosowaniu wymuszenia ekonomicznego. Jego struktury zakładają powściągliwość w działaniu, aby w pierwszej kolejności spróbować zbadać i rozwiązać problematyczną sytuację bez korzystania ze środków przeciwdziałania (efekt odstraszający, dążenie do wprowadzenia uzgodnionych lub zasądzonych rozwiązań). Instrument ten wyraźnie nadaje priorytet podejściu nieinterwencyjnemu (uzgodnione rozwiązanie w przeciwieństwie do środków przeciwdziałania). W razie potrzeby jednak Unia będzie w stanie zareagować za pomocą środków przeciwdziałania. Kryteria wyboru wyraźnie obejmują wymóg, aby wszelkie unijne środki reagowania, a w szczególności środki przeciwdziałania, były współmierne do szkody, na którą odpowiadają, w indywidualnych przypadkach, zgodnie również z wymogami prawa międzynarodowego. Ponadto kryteria wyboru zakładają wymóg, aby straty poboczne i obciążenie administracyjne były możliwie jak najmniejsze. W związku z tym nie tylko sam instrument, ale także środki wprowadzone na jego podstawie będą proporcjonalne⁴.

- **Wybór instrumentu**

Na podstawie art. 207 ust. 2 TFUE proponuje się upoważnienie Komisji do podejmowania działań w imieniu Unii w celu reagowania na poszczególne przypadki stosowania przez państwa trzecie wymuszenia ekonomicznego, w tym za pomocą aktów wykonawczych zgodnie z art. 291 TFUE, a także do uzupełnienia zakresu możliwych środków przeciwdziałania i dostosowania mających zastosowanie reguł pochodzenia za pomocą aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE. Obecnie Unia nie ma specjalnych ram legislacyjnych chroniących interesy Unii i państw członkowskich w konkretnej sytuacji, jaką jest stosowanie wymuszenia ekonomicznego. W związku z tym wniosek wypełnia tę lukę.

⁴ W sekcji 9 sprawozdania z oceny skutków przedstawiono omówienie zgodności wariantu preferowanego z zasadą proporcjonalności.

Proponowany jednolity i kompleksowy instrument legislacyjny pozwala najlepiej osiągnąć konkretny cel, jakim jest przede wszystkim odstraszenie od stosowania wymuszenia ekonomicznego. W drugiej kolejności zapewnia on skuteczną, wydajną i szybką reakcję Unii na poszczególne przypadki wymuszenia ekonomicznego, gdy te już wystąpią, co jest również ważne dla osiągnięcia efektu odstraszającego. Po trzecie, stanowi on najodpowiedniejszy wariant dla zapewnienia jednolitych zasad i procedur dotyczących reakcji Unii.

Mówiąc bardziej ogólnie, taki specjalny instrument legislacyjny określający zasady i procedury działania Unii odpowiada stosowanemu przez Unię podejściu opartemu na zasadach, również na arenie międzynarodowej. Stanowi on sygnał dla partnerów międzynarodowych, że Unia nie zamierza godzić się na wymuszenie ekonomiczne. Podkreśla asertywność i odporność Unii oraz wspiera starania na rzecz zapewnienia otwartej strategicznej autonomii.

3. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCENY SKUTKÓW

• Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Komisja przeprowadziła szeroko zakrojone konsultacje z zainteresowanymi stronami dotyczące problemu wymuszenia ekonomicznego, ewentualnego instrumentu legislacyjnego i jego możliwych skutków⁵:

- w dniu 17 lutego 2021 r. opublikowała wstępną ocenę skutków na potrzeby uzyskania informacji zwrotnych od zainteresowanych stron do dnia 17 marca 2021 r.⁶;
- w dniu 23 marca 2021 r. uruchomiła otwarte konsultacje publiczne na portalu EUSurvey we wszystkich językach urzędowych UE trwające 12 tygodni do dnia 15 czerwca 2021 r.⁷;
- w dniu 16 kwietnia 2021 r. odbyło się zdalne spotkanie zainteresowanych stron;
- w okresie od marca do lipca 2021 r. prowadzono ukierunkowane konsultacje z konkretnymi grupami, w tym przedsiębiorstwami, środowiskiem akademickim, państwami członkowskimi i rządami państw trzecich; ponadto zainteresowane strony przedstawiły uwagi *ad hoc*.

Konsultacje publiczne ujawniły wspólne przekonanie, że wymuszenie ekonomiczne coraz częściej stanowi problem dla Unii i państw członkowskich, którego nie należy ignorować. Wyrażono w nich zdecydowane poparcie dla utworzenia instrumentu legislacyjnego, który pozwoli zaradzić problemowi wymuszenia ekonomicznego. Mówiąc konkretniej, zainteresowane strony przywiązują szczególną wagę do celu tego instrumentu, jakim jest odstraszenie, i łączą go z wiarygodnością i skutecznością instrumentu. Priorytetowo traktują one starania mające na celu zachęcenie państw trzecich do zaprzestania stosowania

⁵ Strategia konsultacji jest dostępna pod linkiem: [W kierunku unijnego instrumentu chroniącego przed wymuszaniem – Handel – Komisja Europejska \(europa.eu\)](#). Sprawozdanie zbiorcze zawarte w załączniku 2 do sprawozdania z oceny skutków zawiera omówienie wyników wszystkich działań konsultacyjnych.

⁶ Otrzymane informacje zwrotne są dostępne pod linkiem: [Handel – Mechanizm służący zniechęcaniu i przeciwdziałaniu środkom przymusu ze strony państw spoza UE \(europa.eu\)](#).

⁷ Sprawozdanie podsumowujące jest dostępne pod linkiem: [Handel – Mechanizm służący zniechęcaniu i przeciwdziałaniu środkom przymusu ze strony państw spoza UE \(europa.eu\)](#).

wymuszenia ekonomicznego za pomocą środków nieinterwencyjnych (takich jak dyplomacja), a stosowanie środków przeciwdziałania uważają głównie za ostateczność, w przypadku której przed podjęciem działań należy rozważyć straty poboczne. Inną kwestią, która spotkała się z poparciem, jest to, że warunki zastosowania instrumentu powinny być wystarczająco szerokie, tak aby obejmowały nieformalne wymuszenie ekonomiczne, oraz że w celu zapewnienia skutecznej reakcji Unia powinna mieć możliwość wyboru spośród szeregu opcji w poszczególnych przypadkach. Z drugiej strony zainteresowane strony odniosły się do znaczenia współpracy międzynarodowej w walce z wymuszeniem ekonomicznym. Niniejszy wniosek zawiera wszystkie te elementy.

Do uzasadnienia i opracowania wniosku wykorzystano uwagi zainteresowanych stron dotyczące występowania i ewolucji problemu wymuszenia ekonomicznego. Zainteresowane strony przedstawiły między innymi szereg przykładów stosowania środków wymuszenia ekonomicznego pochodzących z wielu źródeł i poinformowały o ich negatywnym wpływie i kosztach spowodowanych przez te środki.

Jednocześnie zainteresowane strony poruszyły kwestię możliwych zagrożeń związanych z instrumentem legislacyjnym, jak na przykład eskalacja w drodze działań odwetowych i negatywne konsekwencje dla współpracy międzynarodowej, multilateralizmu i poszanowania ładu opartego na zasadach. Zagrożenia te zostały ujęte w ocenie skutków towarzyszącej niniejszemu wnioskowi oraz zostały należycie uwzględnione przy opracowywaniu proponowanego instrumentu.

Jeśli chodzi o ewentualne utworzenie systemu rekompensat finansowych dla podmiotów gospodarczych odczuwających skutki środków wymuszenia ekonomicznego, opinie są podzielone – ten wariant nie został uwzględniony w proponowanym instrumencie, jak wyjaśniono w ocenie skutków. Niemal połowa respondentów ze wszystkich grup opowiedziała się za takim systemem (głównie przedsiębiorstwa), natomiast pozostała część wyraziła sprzeciw wobec takiego systemu albo nie wyraziła żadnego zainteresowania takim systemem. Przedsiębiorstwa, które opowiedziały się za wprowadzeniem takiego systemu, zwróciły także uwagę na potencjalne problemy, takie jak złożoność kwestii ustalenia wysokości rekompensaty, wpływ na budżet i odpowiedniość tego rozwiązania na potrzeby przedmiotowego instrumentu.

Ponadto kilka stowarzyszeń przedsiębiorców i organów publicznych zgłosiło pomysł utworzenia „urzędu ds. odporności”, którego zadaniem byłoby między innymi badanie spraw i zarządzanie nowym instrumentem. W sprawozdaniu z oceny skutków wyjaśniono, dlaczego ten wariant nie jest realizowany na obecnym etapie.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Oprócz towarzyszącej wnioskowi oceny skutków (omówionej poniżej) Komisja przeprowadziła działania konsultacyjne opisane w poprzedniej sekcji. Wniosek opracowano także na podstawie wewnętrznej wiedzy eksperckiej i wkładu ekspertów w tej dziedzinie ze środowisk akademickich⁸.

⁸ Zob. załącznik 1 i 2 do sprawozdania z oceny skutków.

- **Ocena skutków**

Niniejszemu wnioskowi towarzyszy ocena skutków⁹. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej przeanalizowała ocenę skutków i w dniu 27 września 2021 r. wydała pozytywną opinię. Zalecenia Rady ds. Kontroli Regulacyjnej i wyjaśnienie tego, w jaki sposób zostały one uwzględnione, zawarto w załączniku 1 do sprawozdania z oceny skutków.

W świetle celów inicjatywy, mianowicie ochrony interesów Unii i państw członkowskich przed wymuszeniem ekonomicznym, w sprawozdaniu z oceny skutków wzięto pod uwagę trzy warianty. Zachowano w nim wariant dotyczący utworzenia nowego instrumentu prawnego, który wypełni zidentyfikowaną lukę w obecnych ramach legislacyjnych. W sprawozdaniu przeanalizowano szereg parametrów projektowych instrumentu i wariantów ich zastosowania, mianowicie: warunki podjęcia działania i odpowiednie progi; możliwe działania; warunki wyboru środków przeciwdziałania; proces decyzyjny; uruchomienie instrumentu; oraz angażowanie zainteresowanych stron. W ramach tego wariantu w sprawozdaniu wskazano preferowane rozwiązanie pod względem skuteczności, efektywności i spójności. Odrzucono wariant zakładający niezmienny kurs polityki i wariant zakładający utworzenie „urzędu ds. odporności” jako nieodpowiednie ze względów wskazanych w sprawozdaniu z oceny skutków.

Podstawą niniejszego wniosku jest wariant preferowany. W szczególności wniosek dotyczy rozporządzenia ramowego Parlamentu Europejskiego i Rady umożliwiającego Unii podjęcie działań zgodnie z prawem międzynarodowym publicznym i obejmującego dwa główne elementy:

- Dwuetapowa reakcja ze strony Unii. Pierwszy etap polega na zastosowaniu środków nieinterwencyjnych, takich jak formalne wskazanie, że dane działanie wchodzi w zakres instrumentu, oraz prowadzenie rozmów z danym państwem trzecim przede wszystkim w celu złagodzenia sytuacji związanej z wymuszeniem ekonomicznym i zachęcenia tego państwa trzeciego do zaprzestania stosowania takiego wymuszenia. Jeśli ten etap nie przyniesie skutecznego rozwiązania, na drugim etapie, jako ostateczność, dostępny jest szeroki zakres możliwych środków przeciwdziałania. Przy zawężaniu możliwości w zakresie proporcjonalności, interesu Unii, unikania lub ograniczania w możliwie największym stopniu kosztów pobocznych i obciążeń administracyjnych należy kierować się szeregiem kryteriów.
- Reakcję Unii może wywołać szeroki zakres możliwych środków wymuszenia ekonomicznego stosowanych przez państwa trzecie, w tym jawne, ukryte i ciche wymuszenie ekonomiczne oraz ich odmiany. Zastosowanie będzie miał próg jakościowy.
- Proces decyzyjny w ramach instrumentu wchodzi w zakres standardowych ram dotyczących aktów delegowanych i wykonawczych umożliwiających podjęcie szybkich działań. Zainteresowane strony powinny mieć możliwość wymiany opinii i danych dotyczących stosowania instrumentu.

Korzyści wynikające z wdrożenia wariantu preferowanego są znaczne. Wynikają one przede wszystkim z efektu odstraszającego na poziomie zakresu stosowania, obejmującego wiele rodzajów środków wymuszenia ekonomicznego, jak również na poziomie zakresu środków, co pozwala na wyważoną i skuteczną reakcję. Skuteczny efekt odstraszający spowoduje, że

⁹ Wraz z niniejszym wnioskiem opublikowane zostaną sprawozdanie z oceny skutków i streszczenie.

w najlepszym przypadku instrument nie zostanie zastosowany lub zostanie zastosowany w ograniczonym zakresie. Korzyści wynikają także z dwuetapowego procesu, w którym nadaje się priorytet podejściu nieinterwencyjnemu (uzgodnione rozwiązania w przeciwieństwie do środków przeciwdziałania) oraz otwartości na rozmowy z danym państwem trzecim, ale także wynikają one z możliwości szybkiej reakcji z wykorzystaniem – w stosownych przypadkach – środków przeciwdziałania w celu ochrony interesów Unii i jej państw członkowskich. Istnienie instrumentu jako takiego nie pociąga za sobą żadnych znacznych kosztów. Ewentualne różne koszty mogą wynikać z zastosowania instrumentu w indywidualnych przypadkach, w szczególności jeżeli Unia zastosuje środki przeciwdziałania. Wszelkie koszty zostaną uwzględnione przy projektowaniu poszczególnych środków. Skutki wariantu preferowanego dla różnych kategorii zainteresowanych stron określono w załączniku 3 do sprawozdania z oceny skutków.

Niektóre elementy szerzej opracowano w niniejszym wniosku. We wniosku proces decyzyjny omówiono szerzej w porównaniu z opisem wariantu preferowanego. Określono w nim powierzenie Komisji uprawnień wykonawczych i uprawnień delegowanych w odniesieniu do odpowiednich działań w ramach instrumentu, a także przewidziano szczegółowe zasady i procedury podejmowania decyzji. Doprecyzowano w nim zakres środków przeciwdziałania. Skoncentrowano się w nim na perspektywach współpracy międzynarodowej przez ustanowienie w tym celu odrębnego etapu proceduralnego.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek jest spójny z polityką Unii w zakresie praw człowieka i zgodny z Kartą praw podstawowych. Samo istnienie instrumentu może mieć pozytywny wpływ na prawa podstawowe, zgodnie z pozytywnym zobowiązaniem Unii do ochrony praw jej obywateli przed naruszeniami z innych źródeł, w tym przypadku ze strony obcych rządów, jeżeli istnienie lub stosowanie instrumentu przyczyni się do odstraszenia ich od stosowania wymuszenia ekonomicznego, które mogłoby mieć negatywny wpływ na te prawa. W przypadku gdy zastosowanie instrumentu skutkuje ograniczeniami, które mają wpływ na prawa podstawowe, ponieważ ograniczają swobodę uczestniczenia w handlu międzynarodowym lub inwestycjach międzynarodowych w ramach prawa do prowadzenia działalności zawodowej, prawa własności, w tym własności intelektualnej, lub innych praw podstawowych, w tym prawa do równego traktowania, stanowi to uzasadnione działanie Unii na mocy Karty praw podstawowych. Wynika to z faktu, że takie działanie zostałoby podjęte zgodnie z wymogami dotyczącymi podjęcia działania w oparciu o odpowiednią podstawę prawną, przez właściwe organy, w ramach dążenia do osiągnięcia zgodnego z prawem celu oraz zgodnie z zasadą proporcjonalności.

4. WPLYW NA BUDŻET

Przyjęcie tego instrumentu nie będzie miało żadnego bezpośredniego wpływu na budżet Unii Europejskiej wykraczającego poza budżet administracyjny Unii. Zarządzanie instrumentem, w szczególności gromadzenie informacji, badanie spraw, dokonywanie stwierdzeń, dążenie do wprowadzenia uzgodnionych rozwiązań, przygotowywanie unijnych środków reagowania i monitorowanie wszelkich przypadków wymuszenia ekonomicznego, wiąże się ze znacznym obciążeniem administracyjnym dla Komisji, w szczególności, choć nie wyłącznie, dla Dyrekcji Generalnej ds. Handlu. Stopień tego obciążenia będzie zależał od częstotliwości stosowania wymuszenia ekonomicznego wobec Unii i państw członkowskich oraz od zakresu stosowania tego instrumentu. Choć można mieć nadzieję, że obecność tego instrumentu doprowadzi do ograniczenia środków wymuszenia ekonomicznego, nie ma takiej gwarancji.

Szacuje się, że obsługa instrumentu będzie wymagała pięciu stanowisk wyrażonych w ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia, monitorowanie, ocena i sprawozdania

Służby Komisji będą monitorować funkcjonowanie instrumentu, w tym nawiązywać kontakty z zainteresowanymi stronami w celu monitorowania ich doświadczeń i opinii na temat wpływu instrumentu. Będą one gromadzić dane na temat środków stosowanych przez państwa trzecie, jak również na temat rozważanej i przyjętej reakcji Unii.

We wniosku przewidziano przegląd funkcjonowania i stosowania instrumentu, a także obowiązek sprawozdawczy wobec Parlamentu Europejskiego i Rady.

• Koordynacja wewnętrzna

Funkcjonowaniem instrumentu zarządzać będzie Dyrekcja Generalna ds. Handlu, w ramach odpowiedzialności komisarza ds. handlu i przy jednoczesnym zapewnieniu kolegialnego procesu w ramach Komisji. Europejska Służba Działań Zewnętrznych będzie wspierać wysokiego przedstawiciela w pełnieniu jego funkcji wiceprzewodniczącego Komisji w celu koordynacji unijnych działań zewnętrznych realizowanych w ramach Komisji. Delegatury Unii podlegające wysokiemu przedstawicielowi będą wykonywać swoje funkcje jako zewnętrzni przedstawiciele Unii i w stosownych przypadkach będą pomagać w ustalaniu faktów i prowadzeniu dialogu zewnętrznego.

• Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

W art. 1 określono przedmiot proponowanego rozporządzenia, jakim jest skuteczna ochrona interesów Unii i jej państw członkowskich przed niektórymi środkami państw trzecich, co stanowi ogólny cel instrumentu. Następnie określono w nim, że w tym celu dopuszcza się działanie Unii i że wspomnianą ochronę należy osiągnąć za pomocą odstraszania państwa trzeciego od stosowania takich środków lub skłonienia go do zaniechania stosowania jego środków, lub przeciwdziałania takim środkom. W art. 1 przypomniano również, zgodnie z Traktatami UE, że wszelkie działania podjęte na podstawie rozporządzenia muszą być zgodne z prawem międzynarodowym.

W art. 2 ustanowiono zakres stosowania rozporządzenia. W akapicie pierwszym określono sytuację, w której rozporządzenie ma zastosowanie, w szczególności gdy spełnione są dwa łączne warunki związane z działaniem państwa trzeciego. W akapicie drugim przedstawiono dalsze wytyczne dla Komisji dotyczące stwierdzenia w każdym konkretnym przypadku istnienia wymuszenia ekonomicznego, przez odniesienie się do szeregu kwestii związanych ze środkiem i postępowaniem państwa trzeciego.

W art. 3, 4 i 5 określono pierwszy zestaw działań, jakie na podstawie rozporządzenia może podjąć Komisja, począwszy od zbadania sprawy, przez stwierdzenie istnienia wymuszenia ekonomicznego, po ewentualne prowadzenie rozmów z odnośnym państwem trzecim. Ten zestaw działań odzwierciedla preferowane podejście polegające na przyjmowaniu środków reagowania jedynie, gdy jest to niezbędne, i ma na celu odstraszanie państwa trzeciego od kontynuowania stosowania wymuszenia ekonomicznego bez korzystania ze środków przeciwdziałania.

- W pierwszej kolejności Komisja z własnej inicjatywy lub po otrzymaniu odpowiednich informacji zbada dany środek państwa trzeciego w świetle warunków określonych w art. 2 ust. 1 (art. 3), kierując się przy tym kryteriami wymienionymi w art. 2 ust. 2.
- Następnie Komisja ustali, czy warunki dotyczące wymuszenia ekonomicznego są spełnione, i wyda stosowną decyzję (art. 4). Komisja może poinformować dane państwo trzecie przed dokonaniem tego ustalenia, aby dać państwu trzeciemu możliwość odpowiedzi. W każdym przypadku Komisja powiadomi dane państwo trzecie o każdym stwierdzeniu istnienia wymuszenia ekonomicznego i zażąda zaprzestania jego stosowania oraz, w stosownych przypadkach, naprawienia ewentualnej szkody.
- Jednocześnie Komisja będzie gotowa w imieniu Unii prowadzić rozmowy z odnośnym państwem trzecim, aby doprowadzić do zaprzestania stosowania wymuszenia ekonomicznego (art. 5). Aby zwiększyć szanse na zaprzestanie stosowania wymuszenia ekonomicznego, Komisja podniesie także tę kwestię na każdym odpowiednim forum międzynarodowym.

W art. 6 wprowadzono działanie polegające na rozpoczęciu współpracy międzynarodowej w przedmiotowej sprawie z innymi państwami trzecimi odczuwającymi skutki takich samych lub podobnych środków wymuszenia ekonomicznego. Ma to na celu w dalszym ciągu zaprzestanie stosowania wymuszenia ekonomicznego, ale także sprzyjanie wielostronnym rozwiązaniom.

W art. 7, 8, 9, 10 i 11 opisano drugi i ostatni zestaw działań, tj. korzystanie z unijnych środków reagowania. Ten zestaw działań charakteryzuje bardziej interwencyjne podejście. Działania te są nieobowiązkowe i będą miały zastosowanie jedynie w przypadku, gdy państwo trzecie nie zaprzestanie stosowania środków wymuszenia ekonomicznego po podjęciu pierwszych działań. Chociaż celem jest przeciwdziałanie stosowaniu wymuszenia ekonomicznego, podstawowym założeniem jest, aby unijne środki reagowania skłoniły państwo trzecie do zaprzestania stosowania wymuszenia ekonomicznego, zgodnie z prawem międzynarodowym.

- W art. 7 określono warunki, jakie muszą być spełnione, aby Unia mogła skorzystać z unijnych środków reagowania, określono działania, które należy podjąć, aby Komisja przyjęła akt wykonawczy w celu wprowadzenia takich środków oraz postępowania w przypadku powiązanych zdarzeń, w tym wydawania zawiadomień dotyczących powiązanych zdarzeń. W uzasadnionych przypadkach będzie istniała możliwość przyjęcia aktów wykonawczych mających natychmiastowe zastosowanie w celu zaspokojenia potrzeby podjęcia pilnych działań. W art. 7 odniesiono się do dostępnych środków reagowania Unii.
- Art. 8 stanowi, że Komisja może wskazać osoby fizyczne lub prawne, z zastrzeżeniem warunków i gwarancji proceduralnych, oraz stosować środki wobec takich osób.
- W art. 9 określono kryteria wyboru i opracowania unijnych środków reagowania oraz przewidziano, że takie środki będą wybierane i opracowywane na podstawie dostępnych informacji, z uwzględnieniem stwierdzenia istnienia środków wymuszenia ekonomicznego oraz interesu Unii. W art. 9 ust. 3 przewidziano, że niektóre z takich środków można stosować

wewnątrz Unii. Będzie to możliwe w szczególności w odniesieniu do unijnych środków reagowania dostępnych zgodnie z lit. d)–l) załącznika I.

- W art. 10 wprowadzono procedury, kryteria i warunki zmiany, zawieszenia i zakończenia stosowania unijnych środków reagowania. Komisja będzie działać w drodze aktów wykonawczych, a w sprawach pilnych – w drodze aktów wykonawczych mających natychmiastowe zastosowanie. W art. 10 ust. 1 podkreślono, że po wprowadzeniu unijnych środków reagowania Komisja będzie stale oceniać daną sprawę.
- W art. 11 wprowadzono procedurę gromadzenia informacji w związku z przyjęciem, zmianą, zawieszeniem i uchYLENIEM unijnych środków reagowania. Procedura ta jest nieobowiązkowa przed zawieszeniem i odwołaniem środków, ponieważ wiążą się one ze zniesieniem unijnych środków reagowania. W przypadku konieczności podjęcia pilnych działań Komisja zwróci się w sposób ukierunkowany oraz w niezbędnym i możliwym zakresie o informacje i opinie do zainteresowanych stron, których dotyczy dana sprawa.

Art. 12, 13, 14 i 15 wspierają przepisy horyzontalne. W art. 12 przewidziano przepisy dotyczące postępowania z informacjami poufnymi. W art. 13 odniesiono się do mających zastosowanie reguł pochodzenia i narodowości dotyczących towarów, usług, inwestycji i podmiotów prawa własności intelektualnej, które są istotne do ustalenia unijnych środków reagowania. W art. 14 i 15 przewidziano warunki i procedury mające zastosowanie do wykonywania powierzonych Komisji odpowiednio uprawnień delegowanych i uprawnień wykonawczych, a także inne przepisy.

W art. 16 nałożono na Komisję obowiązek oceny wszelkich przyjętych unijnych środków reagowania wkrótce po zakończeniu ich stosowania. Ustanowiono w nim także obowiązek przeprowadzenia przez Komisję przeglądu oraz sporządzania sprawozdania w odniesieniu do funkcjonowania proponowanego instrumentu i określono odpowiednie ramy czasowe.

W art. 17 określono datę wejścia w życie rozporządzenia oraz stwierdzono, że rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

W załączniku I zawarto wykaz możliwych unijnych środków reagowania. Komisja może zmienić ten wykaz, dodając inne dostępne środki, w drodze aktu delegowanego, z zastrzeżeniem pewnych warunków.

W załączniku II określono reguły pochodzenia i narodowości dotyczące towarów, usług, inwestycji i podmiotów prawa własności intelektualnej. Komisja może zmienić te reguły w drodze aktu delegowanego, z zastrzeżeniem pewnych warunków.

Niniejszemu wnioskowi towarzyszy komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady określający działania, które może podjąć Komisja w ramach swoich uprawnień, w przypadku gdy wymagane są unijne środki reagowania.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie ochrony Unii i jej państw członkowskich przed stosowaniem wymuszenia ekonomicznego przez państwa trzecie

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 3 ust. 5 Traktatu o Unii Europejskiej w stosunkach zewnętrznych Unia ma umacniać i propagować swoje wartości i interesy oraz wносить wkład w ochronę swoich obywateli, jak również przyczyniać się między innymi do solidarności i wzajemnego szacunku między narodami, a także do ścisłego przestrzegania i rozwoju prawa międzynarodowego, w szczególności zasad Karty Narodów Zjednoczonych.
- (2) Zgodnie z art. 21 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej działania Unii na arenie międzynarodowej powinny być oparte na zasadach, takich jak państwo prawne, równość i solidarność oraz poszanowanie zasad Karty Narodów Zjednoczonych oraz prawa międzynarodowego. Stwierdzono w nim także, że Unia ma sprzyjać wielostronnym rozwiązaniom wspólnych problemów.
- (3) Zgodnie z art. 1 Karty Narodów Zjednoczonych cele Organizacji Narodów Zjednoczonych obejmują rozwój przyjaznych relacji między narodami, opartych na poszanowaniu zasady równych praw.
- (4) W art. 21 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej zawarto wymóg, aby Unia określała i prowadziła wspólne polityki i działania oraz dążyła do zapewnienia wysokiego stopnia współpracy we wszelkich dziedzinach stosunków międzynarodowych, między innymi w celu ochrony swoich wartości, podstawowych interesów, niezależności i integralności oraz umacniania i wspierania państwa prawnego i zasad prawa międzynarodowego.
- (5) Współczesna gospodarka światowa oparta na wzajemnych powiązaniach stwarza zwiększone ryzyko i możliwości stosowania wymuszenia ekonomicznego, ponieważ zapewnia państwom ulepszone, w tym hybrydowe, środki umożliwiające stosowanie takiego wymuszenia. Pożądane jest, aby Unia przyczyniała się do tworzenia, rozwijania i precyzowania międzynarodowych ram zapobiegania sytuacjom wymuszenia ekonomicznego i ich eliminowania.
- (6) Istotne jest, aby działając zawsze w ramach prawa międzynarodowego, Unia posiadała odpowiedni instrument odstrasżający państwa trzecie od stosowania wymuszenia

ekonomicznego i przeciwdziałający stosowaniu takich środków w celu ochrony swoich praw i interesów oraz praw i interesów swoich państw członkowskich. Jest to szczególnie ważne w przypadku, gdy państwa trzecie wprowadzają środki wpływające na handel lub inwestycje, które ingerują w prawnie uzasadnione suwerenne wybory Unii lub jej państwa członkowskie, ponieważ mają na celu zapobieżenie zaprzestaniu stosowania, zmianie lub przyjęciu określonego działania przez Unię lub jej państwo członkowskie bądź doprowadzenie do zaprzestania stosowania, zmiany lub przyjęcia takiego działania. Takie środki wpływające na handel lub inwestycje mogą obejmować nie tylko działania podejmowane i mające skutki na terytorium państwa trzeciego, ale również działania podejmowane przez państwo trzecie, w tym za pośrednictwem podmiotów kontrolowanych lub zarządzanych przez to państwo trzecie i prowadzących działalność w Unii, które powodują szkodę dla działalności gospodarczej w Unii.

- (7) Niniejsze rozporządzenie ma na celu zapewnienie skutecznej, wydajnej i szybkiej reakcji Unii na stosowanie wymuszenia ekonomicznego, w tym polegającej na odstraszeniu od stosowania wymuszenia ekonomicznego wobec Unii lub jej państwa członkowskiego, a w ostateczności także przyjęciu środków przeciwdziałania.
- (8) Cele niniejszego rozporządzenia, w szczególności cel polegający na przeciwdziałaniu stosowaniu wymuszenia ekonomicznego przez państwa trzecie wobec Unii lub jej państwa członkowskiego, nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie działające indywidualnie. Wynika to z faktu, że państwa członkowskie jako odrębne podmioty prawa międzynarodowego mogą nie być uprawnione na mocy prawa międzynarodowego do reagowania na stosowanie wymuszenia ekonomicznego wobec Unii. Ponadto z uwagi na wyłączną kompetencję powierzoną Unii na mocy art. 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej państwa członkowskie nie mogą wprowadzać środków z zakresu wspólnej polityki handlowej w reakcji na stosowanie wymuszenia ekonomicznego. W związku z tym cele te można osiągnąć z większą skutecznością na poziomie Unii.
- (9) Zgodnie z zasadą proporcjonalności w celu utworzenia skutecznych i kompleksowych ram działania Unii przeciwko wymuszeniu ekonomicznemu, konieczne i właściwe jest ustanowienie przepisów dotyczących badania i stwierdzenia istnienia środków wymuszenia ekonomicznego stosowanych przez państwa trzecie oraz przeciwdziałania takim środkom. W szczególności przed zastosowaniem unijnych środków reagowania należy zbadać fakty, stwierdzić istnienie wymuszenia ekonomicznego, a w stosownych przypadkach podjąć starania w celu wypracowania rozwiązania we współpracy z odnośnym państwem trzecim. Wszelkie środki wprowadzone przez Unię powinny być współmierne do szkody spowodowanej przez środki wymuszenia ekonomicznego stosowane przez państwo trzecie. Kryteria określania unijnych środków reagowania powinny uwzględniać w szczególności potrzebę unikania lub minimalizowania skutków pobocznych, obciążeń administracyjnych i kosztów nakładanych na unijne podmioty gospodarcze, a także interes Unii. W związku z tym niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia założonych celów, zgodnie z art. 5 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej.
- (10) Wszelkie działania podjęte przez Unię na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny być zgodne ze zobowiązaniami Unii wynikającymi z prawa międzynarodowego. Prawo międzynarodowe dopuszcza pod pewnymi warunkami, takimi jak warunek proporcjonalności i uprzedniego zawiadomienia, możliwość wprowadzenia środków przeciwdziałania, tj. środków, które w przeciwnym razie byłyby sprzeczne z międzynarodowymi zobowiązaniami strony poszkodowanej

względem państwa odpowiedzialnego za naruszenie prawa międzynarodowego i które mają na celu doprowadzenie do zaniechania naruszenia lub usunięcia jego konsekwencji¹. W związku z tym środki reagowania przyjęte na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny przyjąć formę środków zgodnych z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii albo środków stanowiących dozwolone środki przeciwdziałania. Zgodnie z prawem międzynarodowym i z zasadą proporcjonalności środki te nie powinny przekraczać poziomu współmiernego do szkody poniesionej przez Unię lub jej państwo członkowskie wskutek środków wymuszenia ekonomicznego stosowanych przez państwo trzecie, z uwzględnieniem wagi środków państwa trzeciego oraz właściwych praw i interesów Unii. W tym względzie szkoda wyrządzona Unii lub jej państwu członkowskiemu jest rozumiana na gruncie prawa międzynarodowego jako szkoda wyrządzona podmiotom gospodarczym Unii.

- (11) Wymuszanie jest zakazaną w prawie międzynarodowym sytuacją, w której państwo stosuje środki takie jak ograniczenia handlu lub inwestycji w celu skłonienia innego państwa do działania lub zaniechania działania, do którego to państwo nie jest zobowiązane na szczeblu międzynarodowym, a które leży w zakresie jego suwerenności, gdy wymuszenie osiąga określony próg jakościowy lub ilościowy, w zależności od zamierzonego celu oraz zastosowanych środków. Komisja powinna zbadać działanie państwa trzeciego na podstawie kryteriów jakościowych i ilościowych, które pomogą stwierdzić, czy państwo trzecie ingeruje w prawnie uzasadnione suwerenne wybory Unii lub jej państwa członkowskiego i czy jego działanie stanowi wymuszenie ekonomiczne wymagające reakcji Unii.
- (12) Działania państw trzecich rozumie się zgodnie z międzynarodowym prawem zwyczajowym jako obejmujące wszystkie formy działań, które można przypisać państwu zgodnie z międzynarodowym prawem zwyczajowym. W prawie międzynarodowym jako działanie państwa kwalifikuje się w szczególności: postępowanie organu państwowego, osoby lub podmiotu niebędących organem państwowym, ale uprawnionych na mocy prawa tego państwa do wykonywania części uprawnień rządowych, organu przekazanego do dyspozycji państwa przez inne państwo, osoby lub grupy osób działających zgodnie z instrukcjami tego państwa, pod kierownictwem lub kontrolą tego państwa, osoby lub grupy osób, które wykonują część uprawnień rządowych w przypadku braku lub nieskuteczności władz publicznych i w okolicznościach wymagających wykonywania przez nie tej części uprawnień, a także postępowanie, które państwo uznaje i przyjmuje jako swoje własne².
- (13) Komisja powinna z własnej inicjatywy lub w następstwie informacji otrzymanych z dowolnego źródła, w tym od osób prawnych i fizycznych lub od państwa członkowskiego, zbadać, czy środki stosowane przez państwa trzecie stanowią wymuszenie. Po przeprowadzeniu takiego badania Komisja powinna stwierdzić w drodze decyzji, czy dany środek państwa trzeciego stanowi wymuszenie. Komisja powinna powiadomić odnośne państwo trzecie o każdym stwierdzeniu istnienia

¹ Zob. art. 22 i art. 49–53 Artykułów o odpowiedzialności państw za niezgodne z prawem międzynarodowym działania przyjętych przez Komisję Prawa Międzynarodowego przy Organizacji Narodów Zjednoczonych podczas jej 53. posiedzenia, które miało miejsce w 2001 r., o których mowa w rezolucji 56/83 Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

² Zob. art. 2 lit. a) i art. 4–11 Artykułów o odpowiedzialności państw za niezgodne z prawem międzynarodowym działania, przypis 1 powyżej.

wymuszenia ekonomicznego, jednocześnie żądając zaprzestania jego stosowania oraz, w stosownych przypadkach, naprawienia ewentualnej szkody.

- (14) Unia powinna wspierać państwa trzecie odczuwające skutki takich samych lub podobnych środków wymuszenia ekonomicznego lub inne zainteresowane państwa trzecie oraz powinna z nimi współpracować. Unia powinna uczestniczyć w międzynarodowej koordynacji na forach dwustronnych, fakultatywnych lub wielostronnych, których celem jest zapobieganie stosowaniu wymuszenia ekonomicznego lub jego eliminowanie.
- (15) Unia powinna wprowadzać środki przeciwdziałania tylko wówczas, gdy inne środki, takie jak negocjacje, mediacja lub rozstrzyganie, nie prowadzą do szybkiego i skutecznego zaprzestania stosowania wymuszenia ekonomicznego ani do naprawienia szkody wyrządzonej Unii lub jej państwom członkowskim wskutek wymuszenia, oraz gdy działanie jest niezbędne do zapewnienia ochrony interesów i praw Unii i jej państw członkowskich i leży w interesie Unii. W rozporządzeniu należy określić mające zastosowanie zasady i procedury wprowadzania i stosowania unijnych środków reagowania oraz umożliwić podjęcie szybkich działań, jeżeli jest to konieczne do zachowania skuteczności wszelkich unijnych środków reagowania.
- (16) Unijne środki reagowania przyjęte zgodnie z niniejszym rozporządzeniem należy wybrać i opracować na podstawie obiektywnych kryteriów, które obejmują: skuteczność środków w nakłanianiu państw trzecich do zaprzestania stosowania wymuszenia; potencjał środków w zakresie udzielania wsparcia podmiotom gospodarczym działającym w obrębie Unii i odczuwającym skutki środków wymuszenia ekonomicznego stosowanych przez państwa trzecie; cel polegający na uniknięciu lub minimalizowaniu negatywnego wpływu gospodarczego lub innego dla Unii; oraz unikanie nieproporcjonalnej złożoności administracyjnej i kosztów. Kluczowe znaczenie ma również uwzględnianie przy wyborze i opracowaniu unijnych środków reagowania interesu Unii. Unijne środki reagowania należy wybierać spośród szerokiego wachlarza możliwości, aby umożliwić przyjęcie najodpowiedniejszych środków w poszczególnych przypadkach.
- (17) W celu ustalenia unijnych środków reagowania należy ustanowić reguły pochodzenia lub narodowości w odniesieniu do towarów, usług i usługodawców, inwestycji oraz podmiotów prawa własności intelektualnej. Reguły pochodzenia lub narodowości należy określić w świetle obowiązujących reguł dotyczących handlu i inwestycji niepreferencyjnych, mających zastosowanie na mocy prawa Unii i umów międzynarodowych Unii.
- (18) W dążeniu do osiągnięcia celu, jakim jest doprowadzenie do zaprzestania stosowania środka wymuszenia ekonomicznego, unijne środki reagowania polegające na ograniczeniach w zakresie bezpośrednich inwestycji zagranicznych lub handlu usługami powinny mieć zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do usług świadczonych w Unii lub inwestycji bezpośrednich dokonywanych w Unii przez co najmniej jedną osobę prawną mającą siedzibę w Unii, będącą własnością osób z odnośnego państwa trzeciego lub przez nie kontrolowaną, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia skuteczności unijnych środków reagowania, a w szczególności do zapobiegania ich unikaniu. Decyzja o nałożeniu wszelkich takich ograniczeń powinna być należycie uzasadniona w aktach wykonawczych przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia w świetle kryteriów określonych w niniejszym rozporządzeniu.

- (19) Po przyjęciu unijnych środków reagowania Komisja powinna stale oceniać sytuację w zakresie środków wymuszenia ekonomicznego stosowanych przez państwa trzecie, skuteczność unijnych środków reagowania i ich skutki, w celu odpowiedniego dostosowania, zawieszenia lub zakończenia stosowania środków reagowania. Konieczne jest zatem określenie zasad i procedur zmiany, zawieszenia i zakończenia stosowania unijnych środków reagowania oraz sytuacji, w których ich stosowanie jest właściwe.
- (20) Zasadnicze znaczenie ma zapewnienie możliwości zaangażowania zainteresowanych stron w celu przyjęcia i zmiany unijnych środków reagowania oraz, w stosownych przypadkach, w celu zawieszenia i zakończenia ich stosowania, z uwagi na potencjalny wpływ na takie zainteresowane strony.
- (21) Ważne jest zapewnienie skutecznej komunikacji oraz wymiany poglądów i informacji między Komisją, z jednej strony, a Parlamentem Europejskim i Radą, z drugiej strony, w szczególności na temat rozmów prowadzonych z odnośnym państwem trzecim w celu zbadania możliwości doprowadzenia do zaprzestania stosowania wymuszenia ekonomicznego oraz na temat kwestii, które mogą prowadzić do przyjęcia unijnych środków reagowania na podstawie niniejszego rozporządzenia.
- (22) Aby umożliwić aktualizację zakresu unijnych środków reagowania na podstawie niniejszego rozporządzenia i dostosowanie reguł pochodzenia lub innych przepisów technicznych, Komisji należy powierzyć uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w celu zmiany wykazu unijnych środków reagowania określonych w załączniku I i przepisów technicznych niezbędnych do stosowania rozporządzenia, w tym reguł pochodzenia określonych w załączniku II. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa³. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te powinny otrzymywać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji powinni móc systematycznie brać udział w posiedzeniach grup ekspertów Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (23) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011⁴.
- (24) Zarówno w odniesieniu do przyjęcia, jak i zmiany, zawieszenia lub zakończenia stosowania unijnych środków reagowania należy stosować procedurę sprawdzającą, zważywszy, że stosowne akty określają reakcję Unii na wymuszenie ekonomiczne zgodnie z zakresem niniejszego rozporządzenia.
- (25) Komisja powinna przyjąć akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie o ograniczonym okresie trwania, jeżeli, w uzasadnionych przypadkach związanych z przyjęciem, zmianą, zawieszeniem lub zakończeniem stosowania unijnych środków reagowania, jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą.

³ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (26) Komisja powinna oceniać środki przyjęte na podstawie niniejszego rozporządzenia pod względem ich skuteczności i funkcjonowania oraz pod kątem możliwych wniosków dotyczących przyszłych środków. Po zdobyciu wystarczającego doświadczenia w zakresie istnienia lub stosowania niniejszego rozporządzenia Komisja powinna także dokonywać przeglądu niniejszego rozporządzenia. Przegląd ten powinien obejmować zakres, funkcjonowanie, efektywność i skuteczność niniejszego rozporządzenia. Komisja powinna przedstawiać sprawozdanie ze swojej oceny Parlamentowi Europejskiemu i Radzie,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsze rozporządzenie określa zasady i procedury służące zapewnieniu skutecznej ochrony interesów Unii i jej państw członkowskich w przypadku gdy państwo trzecie za pomocą środków wpływających na handel lub inwestycje stara się zmusić Unię lub jej państwo członkowskie do przyjęcia lub powstrzymania się od przyjęcia określonego aktu. Niniejsze rozporządzenie wprowadza ramy umożliwiające Unii reagowanie w takich sytuacjach w celu odstraszenia państwa trzeciego od takich działań lub zmuszenia go do ich zaprzestania, a jednocześnie zapewniające Unii możliwość – w ostateczności – przeciwdziałania takim działaniom.
2. Wszelkie działania podejmowane na podstawie niniejszego rozporządzenia muszą być spójne z zobowiązaniami Unii wynikającymi z prawa międzynarodowego i prowadzone zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii.

Artykuł 2

Zakres

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie w przypadku gdy państwo trzecie:
 - ingeruje w prawnie uzasadnione suwerenne wybory Unii lub jej państwa członkowskiego, przez dążenie do zapobieżenia zaprzestaniu stosowania, zmianie lub przyjęciu określonego działania przez Unię lub jej państwo członkowskie bądź doprowadzenia do zaprzestania stosowania, zmiany lub przyjęcia takiego działania;
 - przez zastosowanie lub groźnię zastosowaniem środków wpływających na handel lub inwestycje.Do celów niniejszego rozporządzenia takie działania państw trzecich nazywa się środkami wymuszenia ekonomicznego.
2. W celu stwierdzenia, czy warunki określone w ust. 1 są spełnione, uwzględnia się następujące kwestie:
 - a) intensywność, wagę, częstotliwość, czas trwania, zasięg i skalę środka stosowanego przez państwo trzecie oraz wynikającej z niego presji;
 - b) to, czy państwo trzecie angażuje się w ingerencję mającą na celu doprowadzenie do przyjęcia przez Unię, jej państwa członkowskie lub inne państwa określonych aktów;

- c) zakres, w jakim środek państwa trzeciego narusza suwerenność Unii lub jej państw członkowskich;
- d) to, czy państwo trzecie działa w oparciu o uzasadnione obawy uznawane na arenie międzynarodowej;
- e) to, czy i w jaki sposób przed wprowadzeniem swoich środków państwo trzecie poczyniło poważne starania w dobrej wierze w celu rozwiązania sprawy w drodze koordynacji lub rozstrzygnięcia na poziomie międzynarodowym w ramach rozmów dwustronnych albo na forum międzynarodowym.

Artykuł 3

Badanie środków państwa trzeciego

1. Komisja może zbadać wszelkie środki państwa trzeciego w celu stwierdzenia, czy spełniają one warunki określone w art. 2 ust. 1. Komisja sprawnie podejmuje działania.
2. Komisja może przeprowadzić badanie, o którym mowa w ust. 1, z własnej inicjatywy lub w następstwie informacji otrzymanych z jakiegokolwiek źródła. Komisja zgodnie z art. 12 zapewnia ochronę informacji poufnych, które mogą obejmować tożsamość dostawcy informacji.
3. Komisja może zbierać informacje na temat wpływu środków stosowanych przez odnośne państwo trzecie.

Komisja może publikować w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub za pośrednictwem innych odpowiednich środków komunikacji publicznej zawiadomienie zawierające zaproszenie do przedłożenia informacji w określonym terminie. W takim przypadku Komisja zawiadamia odnośne państwo trzecie o wszczęciu badania.

Artykuł 4

Stwierdzenie w odniesieniu do środka państwa trzeciego

Po przeprowadzeniu badania zgodnie z art. 3 Komisja przyjmuje decyzję, w której stwierdza, czy środek odnośnego państwa trzeciego spełnia warunki określone w art. 2 ust. 1. Komisja sprawnie podejmuje działania.

Przed przyjęciem decyzji Komisja może zaprosić odnośne państwo trzecie do przedłożenia uwag.

W przypadku gdy Komisja zadecyduje, że dany środek odnośnego państwa trzeciego spełnia warunki określone w art. 2 ust. 1, zawiadamia o swojej decyzji odnośne państwo trzecie, żądając zaprzestania stosowania wymuszenia ekonomicznego oraz, w stosownych przypadkach, naprawienia szkody wyrządzonej Unii lub jej państwom członkowskim.

Artykuł 5

Podjęcie rozmów z odnośnym państwem trzecim

Komisja zachowuje otwartość na prowadzenie w imieniu Unii rozmów z odnośnym państwem trzecim w celu przeanalizowania możliwości doprowadzenia do zaprzestania stosowania wymuszenia ekonomicznego. Możliwości te mogą obejmować:

- bezpośrednie negocjacje;

- mediacje, postępowanie pojednawcze lub dobre usługi wspierające Unię i odnośne państwo trzecie w tych staraniach;
- poddanie sprawy pod międzynarodowe rozstrzygnięcie.

Komisja dąży do tego, by doprowadzić do zaprzestania stosowania wymuszenia ekonomicznego, podnosząc tę kwestię również na każdym odpowiednim forum międzynarodowym.

Komisja stale informuje Parlament Europejski i Radę o istotnych postępach w tym zakresie.

Po przyjęciu unijnych środków reagowania zgodnie z art. 7 Komisja zachowuje otwartość na prowadzenie rozmów z odnośnym państwem trzecim. Komisja może podjąć takie rozmowy, w zależności od przypadku, w połączeniu z zawieszeniem, na podstawie art. 10 ust. 2, wszelkich unijnych środków reagowania.

Artykuł 6

Współpraca międzynarodowa

Komisja w imieniu Unii prowadzi konsultacje lub współpracuje z dowolnym innym państwem trzecim odczuwającym skutki takich samych lub podobnych środków wymuszenia ekonomicznego lub z dowolnym zainteresowanym państwem trzecim w celu doprowadzenia do zaprzestania stosowania wymuszenia. W stosownych przypadkach może to obejmować koordynację na odpowiednich forach międzynarodowych i koordynację w reagowaniu na wymuszenie.

Artykuł 7

Unijne środki reagowania

1. Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający wprowadzenie unijnego środka reagowania w przypadku gdy:
 - a) działanie na podstawie art. 4 i 5 nie spowodowało zaprzestania stosowania wymuszenia ekonomicznego i naprawienia szkody wyrządzonej Unii lub jej państwu członkowskiemu wskutek tego środka w rozsądnym terminie;
 - b) podjęcie działania jest niezbędne do zapewnienia ochrony interesów i praw Unii i jej państw członkowskich w tym konkretnym przypadku; oraz
 - c) działanie leży w interesie Unii.

W akcie wykonawczym Komisja określa również odpowiednią reakcję Unii, wybierając spośród środków przewidzianych w załączniku I. Takie środki mogą również mieć zastosowanie w odniesieniu do osób fizycznych lub prawnych wskazanych zgodnie z art. 8. Komisja może ponadto przyjmować środki, które może wprowadzać zgodnie z innymi instrumentami prawnymi.

Akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 15 ust. 2.

2. Unijne środki reagowania mają zastosowanie od określonego dnia po przyjęciu aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 1. Komisja ustala tę datę rozpoczęcia stosowania, biorąc pod uwagę okoliczności, tak aby umożliwić zawiadomienie odnośnego państwa trzeciego zgodnie z ust. 3 i aby umożliwić temu państwu zaprzestanie stosowania wymuszenia ekonomicznego.

3. Po przyjęciu aktu wykonawczego Komisja zawiadamia odnośne państwo trzecie o unijnych środkach reagowania przyjętych zgodnie z ust. 1. W zawiadomieniu Komisja w imieniu Unii wzywa odnośne państwo trzecie do szybkiego zaprzestania stosowania wymuszenia ekonomicznego, proponuje podjęcie negocjacji w celu wypracowania rozwiązania i informuje odnośne państwo trzecie, że jeżeli nie zaprzestanie stosowania wymuszenia ekonomicznego, zastosowanie będą miały unijne środki reagowania.
4. W akcie wykonawczym, o którym mowa w ust. 1, stwierdza się, że w przypadku gdy Komisja dysponuje wiarygodnymi informacjami o tym, że dane państwo trzecie zaprzestało stosowania wymuszenia ekonomicznego przed rozpoczęciem stosowania przyjętych unijnych środków reagowania, zastosowanie unijnych środków reagowania zostanie odroczone na okres określony w tym akcie wykonawczym. W takim przypadku Komisja publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zawiadomienie, w którym wskazuje, że otrzymała taką informację, i podaje datę, od której stosuje się odroczenie. Jeżeli państwo trzecie zaprzestanie stosowania wymuszenia ekonomicznego przed rozpoczęciem stosowania przyjętych unijnych środków reagowania, Komisja zakończy stosowanie unijnych środków reagowania zgodnie z art. 10.
5. Niezależnie od przepisów ust. 2, 3 i 4 unijne środki reagowania mogą mieć zastosowanie bez uprzedniego wezwania odnośnego państwa trzeciego po raz kolejny przez Komisję działającą w imieniu Unii do zaprzestania stosowania wymuszenia ekonomicznego lub bez uprzedniego zawiadomienia tego państwa przez Komisję o tym, że unijne środki reagowania będą miały zastosowanie, w przypadku gdy jest to niezbędne do zachowania praw i interesów Unii lub jej państw członkowskich, w szczególności skuteczności unijnych środków reagowania.
6. W należycie uzasadnionych, szczególnie pilnych przypadkach, aby uniknąć nieodwracalnej szkody dla Unii lub jej państw członkowskich spowodowanej środkami wymuszenia ekonomicznego, Komisja przyjmuje zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 15 ust. 3, akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie wprowadzające unijne środki reagowania. Zastosowanie mają wymogi określone w ust. 2–5. Akty te pozostają w mocy przez okres nieprzekraczający trzech miesięcy.
7. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 14 w celu zmiany wykazu przewidzianego w załączniku I, aby zapewnić dodatkowe rodzaje środków służące reagowaniu na środki państw trzecich. Komisja może przyjmować takie akty delegowane w przypadku gdy takie rodzaje środków reagowania:
 - a) w porównaniu z już przewidzianymi środkami reagowania zapewnią taki sam lub wyższy poziom skuteczności pod względem skłaniania do zaprzestania stosowania środków wymuszenia ekonomicznego;
 - b) zapewnią taki sam lub wyższy poziom skuteczności pod względem udzielania wsparcia podmiotom gospodarczym działającym w obrębie Unii i odczuwającym skutki środków wymuszenia ekonomicznego;
 - c) służą uniknięciu lub minimalizowaniu negatywnego wpływu na podmioty odczuwające skutki tych środków lub
 - d) służą uniknięciu lub minimalizowaniu złożoności administracyjnej i kosztów.

Artykuł 8

Unijne środki reagowania w odniesieniu do osób fizycznych lub prawnych

1. Komisja może przewidzieć w akcie wykonawczym, o którym mowa w art. 7 ust. 1, lub w odrębnym akcie wykonawczym, że:
 - a) unijnymi środkami reagowania objęte są osoby prawne lub fizyczne wskazane zgodnie z ust. 2 lit. a); lub
 - b) bez uszczerbku dla odpowiedzialności państwa trzeciego wynikającej z prawa międzynarodowego, osoby fizyczne lub prawne w Unii odczuwające skutki środków wymuszenia ekonomicznego stosowanych przez państwo trzecie są uprawnione do uzyskania odszkodowania od osób wskazanych zgodnie z ust. 2 lit. b) z tytułu wszelkich szkód wyrządzonych im wskutek środków wymuszenia ekonomicznego do wysokości udziału wskazanych osób w takich środkach wymuszenia ekonomicznego.

Środki te mają zastosowanie od tej samej daty rozpoczęcia stosowania co unijne środki reagowania przyjęte zgodnie z art. 7 lub od późniejszej daty określonej w akcie wykonawczym zgodnie z niniejszym ustępem.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 15 ust. 2.
2. Komisja może wskazać osobę fizyczną lub prawną, jeżeli uzna, że:
 - a) taka osoba jest powiązana lub związana z rządem odnośnego państwa trzeciego lub
 - b) taka osoba jest powiązana lub związana z rządem odnośnego państwa trzeciego, a ponadto stosowała wymuszenie ekonomiczne lub uczestniczyła w jego stosowaniu bądź była powiązana z jego stosowaniem.
3. Przy podejmowaniu decyzji o wskazaniu takich osób Komisja bada wszystkie stosowne kryteria i dostępne informacje, w tym to, czy jest wiadome, że zainteresowane osoby skutecznie działają w imieniu rządu państwa trzeciego lub są jego własnością bądź są przez niego skutecznie kontrolowane.
4. W przypadku gdy Komisja ma podstawy do tego, by uznać, że dane osoby należy wskazać zgodnie z ust. 2 lit. a) lub b), publikuje tymczasowy wykaz tych osób oraz, w stosownych przypadkach, ewentualnych środków zgodnie z załącznikiem I, którymi osoby te będą objęte. Przed podjęciem decyzji o wskazaniu takich osób Komisja daje wszystkim tymczasowo wskazanym osobom i innym zainteresowanym stronom możliwość przedstawienia uwag dotyczących ewentualnego wskazania tych osób, w szczególności tego, czy spełniają one warunki określone w ust. 2 lit. a) lub b). Komisja może również zwrócić się o dodatkowe informacje, które uzna za stosowne, dotyczące ewentualnego wskazania tych osób.

Artykuł 9

Kryteria wyboru i opracowania unijnych środków reagowania

1. Wszelkie unijne środki reagowania nie przekraczają poziomu współmiernego do szkody poniesionej przez Unię lub jej państwo członkowskie wskutek środków wymuszenia ekonomicznego stosowanych przez państwo trzecie, z uwzględnieniem wagi środków państwa trzeciego oraz właściwych praw.

2. Komisja wybiera i opracowuje odpowiednie środki reagowania, uwzględniając stwierdzenie, o którym mowa w art. 4, kryteria określone w art. 2 ust. 2 oraz interes Unii, na podstawie dostępnych informacji, w tym zgromadzonych zgodnie z art. 11, a także następujących kryteriów:
 - a) skuteczność środków w nakłanianiu do zaprzestania stosowania wymuszenia ekonomicznego;
 - b) potencjał środków w zakresie udzielania wsparcia podmiotom gospodarczym działającym w obrębie Unii i odczuwającym skutki środków wymuszenia ekonomicznego;
 - c) uniknięcie lub minimalizowanie za sprawą unijnych środków reagowania negatywnego wpływu na podmioty odczuwające skutki środków wymuszenia, w tym dostępności dla tych podmiotów rozwiązań alternatywnych, na przykład alternatywnych źródeł dostaw towarów lub usług;
 - d) uniknięcie lub minimalizowanie negatywnego wpływu na inne strategie polityczne lub cele Unii;
 - e) unikanie nieproporcjonalnej złożoności administracyjnej i kosztów w związku z zastosowaniem unijnych środków reagowania;
 - f) istnienie i charakter wszelkich środków reagowania przyjętych przez inne państwa odczuwające skutki takich samych lub podobnych środków wymuszenia ekonomicznego, w tym – w stosownych przypadkach – wszelkiej koordynacji zgodnie z art. 6;
 - g) wszelkie pozostałe istotne kryteria ustanowione w prawie międzynarodowym.
3. Komisja może zadecydować o zastosowaniu unijnych środków reagowania zgodnie z art. 7 lub 8 polegających na ograniczeniach w zakresie bezpośrednich inwestycji zagranicznych lub handlu usługami również w odniesieniu do usług świadczonych w Unii lub inwestycji bezpośrednich dokonywanych w Unii przez co najmniej jedną osobę prawną mającą siedzibę w Unii i będącą własnością osób z danego państwa trzeciego lub przez nie kontrolowaną, jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia. Komisja może zadecydować o takim zastosowaniu, jeżeli unijne środki reagowania nieobjęte takich sytuacji byłyby niewystarczające do skutecznego osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia, w szczególności jeżeli można by uniknąć takich środków. Oceniając, czy należy przyjąć taką decyzję, oprócz kryteriów określonych w ust. 1 i 2 Komisja bierze pod uwagę między innymi:
 - a) struktury handlu usługami i inwestycji w sektorze, którego dotyczą planowane unijne środki reagowania, oraz ryzyko uniknięcia wszelkich unijnych środków reagowania, które nie mają zastosowania do usług świadczonych lub inwestycji bezpośrednich dokonywanych w Unii;
 - b) stopień, w jakim takie ograniczenia wewnątrzunijne skutecznie przyczyniają się do osiągnięcia celu, jakim jest zaprzestanie stosowania środka wymuszenia ekonomicznego;
 - c) istnienie alternatywnych środków umożliwiających osiągnięcie celu, jakim jest zaprzestanie stosowania środka wymuszenia ekonomicznego, które są racjonalnie dostępne i w mniejszym stopniu ograniczają handel usługami lub inwestycje w Unii.

Każda decyzja o ograniczeniach w odniesieniu do usług świadczonych w Unii lub inwestycji bezpośrednich dokonywanych w Unii przez co najmniej jedną osobę prawną mającą siedzibę w Unii musi być należycie uzasadniona w akcie wykonawczym, o którym mowa w art. 7 ust. 1, w świetle powyższych kryteriów.

Artykuł 10

Zmiana, zawieszenie i zakończenie stosowania unijnych środków reagowania

1. Komisja dokonuje stałego przeglądu środków wymuszenia ekonomicznego stosowanych przez państwo trzecie, które spowodowały wprowadzenie unijnych środków reagowania, skuteczność przyjętych unijnych środków reagowania oraz ich wpływ na interesy Unii, a także informuje o tym Parlament Europejski i Radę.
2. Jeżeli odnośne państwo trzecie zawiesi stosowanie wymuszenia ekonomicznego lub jeżeli jest to konieczne ze względu na interes Unii, Komisja może zawiesić stosowanie odpowiedniego unijnego środka reagowania na czas trwania zawieszenia przez państwo trzecie lub tak długo, jak jest to konieczne ze względu na interes Unii. Komisja zawiesza unijne środki reagowania, jeżeli odnośne państwo trzecie zaproponuje zawarcie porozumienia o przekazaniu sprawy do wiążącego międzynarodowego rozstrzygnięcia przez osobę trzecią i Unia zawrze z tym państwem takie porozumienie, a ponadto państwo trzecie zawiesi stosowanie swoich środków wymuszenia ekonomicznego. Komisja podejmuje decyzję o zawieszeniu unijnych środków reagowania w drodze aktu wykonawczego. Takie akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 15 ust. 2.
3. Jeżeli konieczne jest dostosowanie unijnych środków reagowania przy uwzględnieniu warunków i kryteriów określonych w art. 2 i art. 9 ust. 2 lub dalszego rozwoju sytuacji, w tym reakcji państwa trzeciego, Komisja może, w stosownych przypadkach, zmienić unijne środki reagowania przyjęte zgodnie z art. 7, w drodze aktu wykonawczego, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 15 ust. 2.
4. Komisja podejmuje decyzję o zakończeniu stosowania unijnych środków reagowania w przypadku zaistnienia którejkolwiek z następujących okoliczności:
 - a) w przypadku gdy zaprzestano stosowania wymuszenia ekonomicznego;
 - b) w przypadku gdy w inny sposób osiągnięto wspólnie uzgodnione rozwiązanie;
 - c) w przypadku gdy wiążąca decyzja podjęta w ramach międzynarodowego rozstrzygnięcia z udziałem osób trzecich w sporze między odnośnym państwem trzecim a Unią lub jej państwem członkowskim wymaga wycofania unijnego środka reagowania;
 - d) w przypadku gdy jest to odpowiednie z uwagi na interes Unii.Decyzję o zakończeniu stosowania unijnych środków reagowania przyjętych zgodnie z art. 7 podejmuje się w drodze aktu wykonawczego, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 15 ust. 2.
5. W należycie uzasadnionych, szczególnie pilnych przypadkach Komisja przyjmuje akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie w celu zawieszenia, zmiany lub zakończenia stosowania unijnych środków reagowania przyjętych zgodnie z art. 7. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa

w art. 15 ust. 3, i pozostają one w mocy przez okres nieprzekraczający dwóch miesięcy.

Artykuł 11

Gromadzenie informacji dotyczących unijnych środków reagowania

1. Przed przyjęciem unijnych środków reagowania lub zmianą takich środków Komisja, odpowiednio przed zawieszeniem lub zakończeniem stosowania takich środków, zwraca się o informacje i opinie dotyczące wpływu gospodarczego na podmioty gospodarcze w Unii i interes Unii, w drodze zawiadomienia opublikowanego w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub za pośrednictwem innych odpowiednich środków komunikacji publicznej. W zawiadomieniu tym wskazuje się termin, w którym należy przedłożyć uwagi.
2. Komisja może rozpocząć gromadzenie informacji w dowolnym momencie, który uzna za stosowny.
3. Podczas gromadzenia informacji na podstawie ust. 1 Komisja informuje zainteresowane strony, w szczególności stowarzyszenia branżowe, których dotyczą ewentualne unijne środki reagowania, oraz państwa członkowskie zaangażowane w przygotowywanie lub wdrażanie przepisów regulujących przedmiotowe dziedziny i konsultuje się z nimi.
4. Nie opóźniając niepotrzebnie przyjęcia unijnych środków reagowania, Komisja w szczególności dąży do uzyskania informacji na temat:
 - a) wpływu takich środków na podmioty z państw trzecich lub unijnych konkurentów, użytkowników bądź konsumentów, lub na unijnych pracowników, partnerów biznesowych bądź klientów takich podmiotów;
 - b) wzajemnego oddziaływania między tymi środkami a odpowiednimi przepisami państw członkowskich;
 - c) obciążeń administracyjnych, jakie te środki mogą spowodować;
 - d) interesu Unii.
5. Komisja w jak największym stopniu uwzględnia informacje zgromadzone w trakcie procesu gromadzenia informacji. Projektowi aktu wykonawczego, gdy jest on przedkładany komitetowi w kontekście procedury sprawdzającej, o której mowa w art. 15 ust. 2, towarzyszy analiza planowanych środków.
6. Przed przyjęciem aktu wykonawczego zgodnie z art. 7 ust. 6 lub art. 10 ust. 5 Komisja zwraca się w sposób ukierunkowany o informacje i opinie do odpowiednich zainteresowanych stron, chyba że w szczególnie pilnych przypadkach uzyskanie informacji i przeprowadzenie konsultacji nie jest możliwe lub nie jest konieczne z przyczyn obiektywnych, na przykład w celu zapewnienia zgodności z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii.

Artykuł 12

Poufność

1. Informacje uzyskane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem są wykorzystywane wyłącznie do celów, w jakich o nie wystąpiono.

2. Dostawca informacji może zażądać, aby dostarczone informacje traktowano jako poufne. W takich przypadkach towarzyszy im niepoufne streszczenie lub oświadczenie o powodach, dla których informacje nie mogą zostać przedstawione w formie streszczenia. Komisja, Rada, Parlament Europejski, państwa członkowskie ani też ich urzędnicy nie ujawniają żadnych informacji o poufnym charakterze uzyskanych na podstawie niniejszego rozporządzenia bez uzyskania wyraźnej zgody dostawcy tych informacji.
3. Ust. 2 nie uniemożliwia Komisji ujawniania informacji ogólnych w formie streszczenia, które nie zawiera informacji pozwalających na zidentyfikowanie dostawcy informacji. Ujawnienie takie musi uwzględniać uzasadniony interes, jaki strony mają w nieujawnianiu informacji poufnych.

Artykuł 13

Reguły pochodzenia

1. Pochodzenie lub narodowość towaru, usługi, usługodawcy, inwestycji lub podmiotu prawa własności intelektualnej ustala się zgodnie z załącznikiem II.
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 14 w celu zmiany pkt 2–4 załącznika II, aby zmienić reguły pochodzenia i dodać wszelkie inne przepisy techniczne niezbędne do stosowania rozporządzenia, zapewnić jego skuteczność oraz uwzględnić odpowiednie zmiany w instrumentach międzynarodowych i doświadczenie w stosowaniu środków na podstawie niniejszego rozporządzenia lub innych aktów Unii.

Artykuł 14

Akty delegowane

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 ust. 7 i art. 13 ust. 2, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia [data wejścia w życie] r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 7 ust. 7 i art. 13 ust. 2, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 7 ust. 7 i art. 13 ust. 2 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu

i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 15

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu art. 3 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.

Artykuł 16

Przegląd

1. Komisja ocenia każdy unijny środek reagowania przyjęty zgodnie z art. 7 w terminie sześciu miesięcy po zakończeniu jego stosowania, biorąc pod uwagę opinie zainteresowanych stron i wszelkie inne istotne informacje. W sprawozdaniu oceniającym analizuje się skuteczność i funkcjonowanie unijnego środka reagowania oraz wyciąga ewentualne wnioski dotyczące przyszłych środków.
2. Nie później niż w terminie trzech lat po przyjęciu pierwszego aktu wykonawczego na podstawie niniejszego rozporządzenia lub sześciu lat po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej, Komisja dokonuje przeglądu niniejszego rozporządzenia i jego wdrożenia oraz przedkłada stosowne sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 17

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie ochrony Unii i jej państw członkowskich przed stosowaniem wymuszenia ekonomicznego przez państwa trzecie

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Wspólna polityka handlowa

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

x nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego¹⁴

☐ przedłużenia bieżącego działania

☐ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

Celem niniejszego wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady jest zapewnienie ochrony interesów Unii i jej państw członkowskich dzięki umożliwieniu Unii reagowania na stosowanie wymuszenia ekonomicznego. Wymuszenie ekonomiczne odnosi się do sytuacji, w której państwo trzecie stara się wymusić na Unii lub jej państwie członkowskim dokonanie określonego wyboru politycznego przez zastosowanie lub zagrożenie zastosowaniem środków wpływających na handel lub inwestycje skierowanych przeciwko Unii lub jej państwu członkowskiemu.

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(e)

Reakcja Unii – lub choćby możliwość reakcji – ma przede wszystkim zniechęcić państwa trzecie do zastosowania wymuszenia ekonomicznego bądź ma je zniechęcić do dalszego stosowania wymuszenia ekonomicznego, jeżeli dane państwo już zaczęło takie wymuszenie stosować. W ostateczności Unia może przeciwdziałać środkom wymuszenia ekonomicznego. Po stwierdzeniu, że dane działanie stanowi środek wymuszenia, reakcja Unii może przybrać formę szerokiego zakresu środków, w tym – w miarę możliwości – starań o rozpoczęcie konsultacji z odnośnym państwem trzecim, co ma ułatwić wprowadzenie uzgodnionego lub zasądzanego rozwiązania, różnych środków przeciwdziałania i współpracy międzynarodowej.

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

¹⁴

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

Oczekiwane korzyści są wielorakie. Wynikają one przede wszystkim z efektu odstraszającego na poziomie zakresu stosowania, obejmującego wiele rodzajów środków wymuszenia ekonomicznego, jak również na poziomie zakresu środków, co pozwala na wyważoną i skuteczną reakcję. Skuteczny efekt odstraszający spowoduje, że w najlepszym przypadku instrument nie zostanie zastosowany lub zostanie zastosowany w ograniczonym zakresie. Korzyści wynikają także z dwuetapowego procesu, w którym nadaje się priorytet podejściu nieinterwencyjnemu (uzgodnione rozwiązania w przeciwieństwie do środków przeciwdziałania) oraz otwartości na rozmowy z danym państwem trzecim, ale także wynikają one z możliwości szybkiej reakcji z wykorzystaniem – w stosownych przypadkach – środków przeciwdziałania w celu ochrony interesów Unii i jej państw członkowskich. Istnienie instrumentu jako takiego nie pociąga za sobą żadnych znacznych kosztów. Ewentualne różne koszty mogą wynikać z zastosowania instrumentu w indywidualnych przypadkach, w szczególności jeżeli Unia zastosuje środki przeciwdziałania. Wszelkie koszty zostaną uwzględnione przy projektowaniu poszczególnych środków.

1.4.4. *Wskaźniki dotyczące realizacji celów*

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

- Liczba środków wymuszenia zidentyfikowanych w ciągu roku oraz ich skala.
- Liczba i rodzaj działań podejmowanych w pierwszej kolejności oraz ich wyniki, w szczególności jeżeli skutkowały one zaprzestaniem stosowania środka wymuszenia lub jakąkolwiek inną zmianą.
- Liczba i rodzaj środków przeciwdziałania przyjętych przez UE, czas ich trwania i wpływ, a w szczególności informacja, czy doprowadziły one do zaprzestania stosowania środka wymuszenia.

Wpływ istnienia instrumentu jako takiego będzie trudniejszy do zmierzenia, ponieważ trudno będzie ustalić scenariusz alternatywny (tj. sytuację, która miałaby miejsce w przypadku braku instrumentu). Służby Komisji będą jednak dążyć do dalszego nawiązywania kontaktów z zainteresowanymi stronami w celu monitorowania ich doświadczeń i opinii na temat wpływu instrumentu.

We wniosku ustawodawczym przewidziano dokonanie w rozsądnym terminie przeglądu funkcjonowania i stosowania instrumentu, a także obowiązek sprawozdawczy wobec Parlamentu Europejskiego i Rady.

1.5. **Uzasadnienie wniosku/inicjatywy**

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

Nie dotyczy

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Przyczyny działania na poziomie europejskim (*ex ante*) Podstawą prawną wniosku dotyczącego rozporządzenia jest art. 207 ust. 2 TFUE. W art. 207 ust. 2 TFUE

przewidziano przyjmowanie środków określających ramy realizacji wspólnej polityki handlowej. W art. 207 ust. 1 TFUE określono zakres wspólnej polityki handlowej i odniesiono się między innymi do handlu towarami i usługami oraz do handlowych aspektów własności intelektualnej, bezpośrednich inwestycji zagranicznych, polityki eksportowej, a także handlowych środków ochronnych. Przedmiotowa inicjatywa dotyczy środków stosowanych przez państwa trzecie przyjmujących formę środków wpływających na handel lub inwestycje skierowanych przeciwko Unii. Inicjatywa ta stanowi odpowiedź – zarówno w obszarze wspólnej polityki handlowej, jak i w innych obszarach – na stosowanie przez państwa trzecie środków wymuszenia ekonomicznego.

W art. 5 ust. 3 TUE przewidziano, że w dziedzinach, które nie należą do wyłącznej kompetencji Unii, zastosowanie ma zasada pomocniczości. Art. 3 ust. 1 lit. e) TFUE stanowi, że Unia ma wyłączne kompetencje w dziedzinie wspólnej polityki handlowej. Art. 207 ust. 2 TFUE wchodzi w zakres kategorii wyłącznych kompetencji. Kwestia pomocniczości nie występuje zatem w zakresie, w jakim środki wymuszenia ekonomicznego państw trzecich lub reakcja Unii wchodzi w zakres wspólnej polityki handlowej.

W każdym razie jedynie działanie na poziomie Unii zapewniłoby jednolite rozwiązanie problemu dotyczącego Unii jako całości. Państwa członkowskie pozostają odpowiedzialne za obronę swoich praw na mocy prawa międzynarodowego i są w stanie działać w tym zakresie. Obejmuje to ich prawo do przeciwdziałania stosowaniu wymuszenia ekonomicznego na skalę międzynarodową, o ile nie wprowadzają w tym celu środków, które należą do wyłącznej kompetencji Unii. Państwo członkowskie nie może jednak wprowadzić prawodawstwa krajowego dotyczącego wymuszenia ekonomicznego, które jest skierowane przeciwko Unii, a nie przeciwko temu państwu członkowskiemu. Ponadto przepisy krajowe nie byłyby w stanie zapewnić skutecznego rozwiązania w sytuacji, która dotyczy Unii jako całości lub różnych państw członkowskich. Działanie na poziomie Unii pozostaje jedynym wariantem umożliwiającym Unii realizację jej zobowiązania do określenia i prowadzenia wspólnej polityki handlowej, a państwa członkowskie nie mogą podejmować działań w tej dziedzinie.

Dla zapewnienia pełnego obrazu uważa się, że wartość dodana działania na poziomie Unii polega na osiągnięciu korzyści, których nie można osiągnąć w wystarczającym stopniu, o ile w ogóle można je osiągnąć, na poziomie państw członkowskich. Korzyści te wiążą się z odstraszeniem państw trzecich od stosowania wymuszenia ekonomicznego i z przeciwdziałaniem stosowaniu takiego wymuszenia w celu zachowania autonomii Unii i państw członkowskich w kształtowaniu polityki oraz ochrony handlu i inwestycji przed wykorzystywaniem ich jako broni politycznej.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Nie dotyczy

1.5.4. Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami

Nie dotyczy

1.5.5. Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków

Nie dotyczy

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

☐ Ograniczony czas trwania

- ☐ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.
- ☐ Okres trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na płatności.

x Nieograniczony czas trwania

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane tryby zarządzania¹⁵

x Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

- x w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;

– ☐ przez agencje wykonawcze;

☐ Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

☐ Zarządzanie pośrednie poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
- ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
- ☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;
- ☐ organom prawa publicznego;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz którym zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.
- W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.

Uwagi

--

¹⁵ Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

--

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Nie dotyczy

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

Nie dotyczy

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

Nie dotyczy

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

Nie dotyczy

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Nie dotyczy

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn. ¹⁶	państw EFTA ¹⁷	krajów kandydujących ¹⁸	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
	[XX.YY.YY.YY]	Zróżn./ niezróżn.	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE

- Proponowane nowe linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn.	państw EFTA	krajów kandydujących	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
	[XX.YY.YY.YY]		TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE

¹⁶ Środki zróżnicowane / środki niezróżnicowane.

¹⁷ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

¹⁸ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	Numer	
------------------------------------	-------	--

Dyrekcja Generalna: <.....>			Rok N ¹⁹	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
• Środki operacyjne										
Linia budżetowa ²⁰	Środki na zobowiązania	(1a)								
	Środki na płatności	(2a)								
Linia budżetowa	Środki na	(1b)								

¹⁹ Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy. W miejscu „N” należy wpisać oczekiwany pierwszy rok wprowadzania w życie (na przykład: 2021). Tak samo należy postąpić dla kolejnych lat.

²⁰ Zgodnie z oficjalną nomenklaturą budżetową.

	zobowiązani a									
	Środki na płatności	(2b)								
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne ²¹										
Linia budżetowa		(3)								
OGÓŁEM środki dla Dyrekcji Generalnej <.....>	Środki na zobowiązani a	=1a +1b +3								
	Środki na płatności	=2a +2b +3								

• OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązani a	(4)								
	Środki na płatności	(5)								
• OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne			(6)							

²¹ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

OGÓŁEM środki na DZIAŁ <....> wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązani a	=4+ 6								
	Środki na płatności	=5+ 6								

Jeżeli wpływ wniosku/inicjatywy nie ogranicza się do jednego działu operacyjnego, należy powtórzyć powyższą część:

• OGÓŁEM środki operacyjne (wszystkie działy operacyjne)	Środki na zobowiązani a	(4)								
	Środki na płatności	(5)								
OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy (wszystkie działy operacyjne)		(6)								
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 6 wieloletnich ram finansowych (kwota referencyjna)	Środki na zobowiązani a	=4+ 6								
	Środki na płatności	=5+ 6								

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
------------------------------------	---	---------------------------

Niniejszą część uzupełnia się przy użyciu „danych budżetowych o charakterze administracyjnym”, które należy najpierw wprowadzić do załącznika do oceny skutków finansowych regulacji (załącznika V do zasad wewnętrznych), przesyłanego do DECIDE w celu konsultacji między służbami.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Rok 2028	Rok 2029	OGÓŁEM
Dyrekcja Generalna: ds. Handlu									
• Zasoby ludzkie		0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	5,495
• Pozostałe wydatki administracyjne		0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,140
OGÓŁEM DYREKCJA GENERALNA DS. HANDLU	Środki	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Rok 2028	Rok 2029	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 7	Środki na zobowiązania	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635

wieloletnich ram finansowych	Środki na płatności	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635
------------------------------	---------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ↓			Rok N		Rok N+1		Rok N+2		Rok N+3		Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)						OGÓŁEM	
	PRODUKT																	
	Rodzaj ²²	Średni koszt t	Liczba	Koszt t	Liczba	Koszt t	Liczba	Koszt t	Liczba	Koszt t	Liczba	Koszt t	Liczba	Koszt t	Liczba	Koszt t	Liczba ogółem	Koszt całkowity
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1 ²³ ...																		
- Produkt																		
- Produkt																		
- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 1 – suma cząstkowa																		
CEL SZCZEGÓŁOWY																		

²² Produkty odnoszą się do produktów i usług, które zostaną zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

²³ Zgodnie z opisem w pkt 1.4.2. „Cel(e) szczegółowy(e) ...”.

nr 2																		
- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 2 – suma cząstkowa																		
OGÓŁEM																		

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Rok 2028	Rok 2029	OGÓŁE M
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	------------

DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	5,495
Pozostałe wydatki administracyjne	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,140
Suma cząstkowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635

Poza DZIAŁEM ⁷²⁴ wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie								
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjny m								
Suma cząstkowa poza DZIAŁEM ⁷ wieloletnich ram finansowych								

OGÓŁEM	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635
--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone

²⁴

Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Rok 2028	Rok 2029
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	5	5	5	5	5	5	5
20 01 02 03 (w delegaturach)							
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)							
01 01 01 11 (bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC) ²⁵							
20 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)							
20 02 03 (CA, LA, SNE, INT i JPD w delegaturach)							
XX 01 xx yy zz ²⁶	- w centrali						
	- w delegaturach						
01 01 01 02 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)							
01 01 01 12 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
OGÓŁEM	5	5	5	5	5	5	5

XX oznacza odpowiedni obszar polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi

²⁵ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JPD = młodszy specjalista w delegaturze.

²⁶ W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Zarządzanie nowym instrumentem i jego funkcjonowanie; stosowanie nowego instrumentu; monitorowanie środków państw trzecich, które mogą spowodować zastosowanie instrumentu; monitorowanie wpływu unijnych środków reagowania i środków państw trzecich; ustalanie faktów; porady prawne.
Personel zewnętrzny	

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ może zostać w pełni sfinansowany(a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF).

Należy wyjaśnić, na czym ma polegać przeprogramowanie, określając linie budżetowe, których ma ono dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty. W przypadku znacznego przeprogramowania należy załączyć arkusz kalkulacyjny.

- ☐ wymaga zastosowania nieprzydzielonego marginesu środków w ramach odpowiedniego działu WRF lub zastosowania specjalnych instrumentów zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie WRF.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając działy i linie budżetowe, których ma dotyczyć, odpowiadające im kwoty oraz proponowane instrumenty, które należy zastosować.

- ☐ wymaga rewizji WRF.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając linie budżetowe, których ma on dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☐ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok N ²⁷	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			Ogółem
Określić organ współfinansujący								
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem								

²⁷

Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy. W miejscu „N” należy wpisać oczekiwany pierwszy rok wprowadzania w życie (na przykład: 2021). Tak samo należy postąpić dla kolejnych lat.

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - ☐ wpływ na zasoby własne
 - ☐ wpływ na dochody inne

Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☐

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ²⁸						
		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
Artykuł ...								

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

[...]

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

[...]

²⁸ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.